

KARPUZ YETİŞTİRİCİLİĞİ

Karpuz tek yıllık bir bitki olup kolları toprak yüzeyinde 3-4 m kadar uzayabilir. Susuz tarım şartlarında kökler oldukça derine inmesizli tarım şartlarında saçak kökler daha çok 40-50 cm derinlikte yoğunlaşır. İri top şeklindeki meyveleri ise tatlı ve suludur. Karpuz tarımı, dünyada ve ülke mizde oldukça geniş bir alana yayılmıştır. Dünya karpuz üretiminin %20'si Türkiyede yapılmaktadır.

İklim isteđi

Karpuz, sıcak ve ılıkman iklimde yetişir. Soğuklardan çok etkilendiği için yetiştirme devresinde don tehlikesi olmama lıdır. Tohum ekiminde toprak sıcaklığı 12 ° C'nin üzerin de olmalıdır. Nem oranı fazla olan yerlerde hastalıklar görülebilir.

Toprak İsteđi

Karpuz yetiştirme için derin, geçirgen su tutma kapasitesi yüksek kumlu-tınlı veya tınlı kumlu topraklar seçilme lıdir. Ağır killi topraklar ve hafif topraklarda çok iyi bir gübreleme ile karpuz yetiştirilebilir. Drenajın yetersiz oldu ğu ve tabansuyu seviyesinin 1 m'nin altında bulunduğu yer lerde başarı sağlanamaz.

Yetiştirme tekniđi

Ekim Nöbeti Antraknoz ,Fusarium ve mildiyö hastalığının görüldüğü tarım alanlarında en az üç yıl ekim nöbeti uygun lanmalıdır.

Toprak Hazırlığı

Karpuz yetiştiriciliğinde toprak hazırlığına sonbaharda ilk yağışlardan sonra başlanmalıdır. İlk yağışlardan sonra toprak tavda iken derin sürüm yapılmalıdır. Eğer yağışlar gecikirse yağışları beklemeden derin sürüm yapılabilir. Derin sürümün arkasından kesikleri parçalamak için kültüvatör veya diskharrow ile ikileme yapılır. İkinci toprak işleme dönemi ise Şubat - Mart ayları olup uygun toprak tavında kültüvatör ile toprak işlenerek arazi ekim ve dikime hazır hale getirilir. Ekimden önce tarlada otlama görülürse tekrar kültüvatör ile toprak işlenmesi yapılabilir.

Ekim veya Dikim

Ekim

Karpuz yetiştirilecek arazide ekimden önce sıra arası 2 m olacak şekilde karık pulluğu ile karıklar çekilmeli ve Bu karıkların kenarına tek taraflı olarak ve sıra üzeri 75 cm olacak ocaklara ekim yapılmalıdır. Her ocağa 2-3 adet tohum bırakılıp Tohumların üzeri 5-6 cm toprakla örtülerek hafifçe bastırılmalıdır. Genelde araziye ekim ilkbaharın ortalarında yapılmaktadır. Çıkıştan sonra ocakta fidelerden uygun olan iki adedi bırakılır. Daha sonra bir adet bitki bırakılır.

Fide Yetiştirerek Dikim

Karpuz tarımında erkencilik için fide ile yetiştiricilik yapılabilir. Bunun için 10x13 cm ebadındaki altı delinmiş plastik torbalar kullanılır. Bu torbalar iyi karıştırılmış harç ile doldurulur. Harç yapmak için hacim olarak 1 ölçü bahçe toprağı 1 ölçü iyi yanmış ahır gübresi ve 1 ölçü kum iyice karıştırılır.İlkbaharda Harç dolu torbalara karpuz tohumları 4-5 cm derinliğe ekilir. Her torbaya tohumun kalitesine göre 1-2 adet tohum bırakılır. Bu torbalar süzgeçli kovalarla sulanarak seralar veya yüksek tünellere konur. Torbalarda yetişen fidelerde yabancı ot temizliği yapılıp sulaması yapılır. Normal şartlarda fideler 30-45 gün içinde dikime hazır hale gelir. Dikime hazır hale gelen fideler alınıp 2 m sıra arası ve 75 cm sıra üzeri olacak şekilde daha önceden kültüvatör ile sürülmüş ve karık pulluğu ile karıkları açılmış olan tarlaya dikilir. Plastik torbalardan fideler çıkarılırken fide toprağının dağılmamasına özen gösterilmeli ve dikimden sonra mutlaka can suyu verilmelidir.

Gübreleme

İyi bir karpuz yetiştiriciliği için gübreleme gereklidir. Sonbaharda derin sürümden sonra 3-4 ton/da ahır gübresi atılarak kültüvatörle karıştırılmalıdır. Kimyasal gübre olarak da 15-18 kg/da N ve 10 kg/da P₂O₅ verilmelidir. Fosforlu gübrenin tamamı ve azotlu gübrenin 1/3'ü ekim veya dikimden önce atılarak kültüvatörle karıştırılmalıdır. Azotlu gübrenin 1/3'ü çiçeklenme devresinde 1/3'ü ise meyveler 5-65 cm çapında olduğunda verilmelidir.

Sulama

Verimin yüksek ve kaliteli olması için bitki kök bölgesinde yeterli nemin bulundurulması gerekir bu nedenle karpuz yetiştiriciliğinde sulama yapılmalıdır. Karpuz fideleri tarlaya şaşırtıldıktan sonra iyi bir can suyu verilirse bitkiler uzun süre sulamaya ihtiyaç duymadan gelişme gösterirler. Fideler küçükken fazla sulama yapılırsa gelişmeyi olumsuz yönde etkiler. Meyve oluşum dönemine kadar mümkün olduğu kadar az sulama yapmak gerekir. Meyve büyüklüğü 5-6 cm olduktan sonra normal sulamalar yapılmalıdır. Bu devreden itibaren 15 günde bir sulama yapılmalıdır. Sulamalarda 0-90 cm toprak derinliği tarla kapasitesine getirilmelidir. Verimden azaldığında sulama kesilmelidir.

Bakım

Karpuz tüplerden başlayarak bakıma ihtiyaç duyar. Tüplerde yabancı ot temizliği gereklidir. Fideler tarlaya şaşırtıldıktan sonra yapılacak olan birinci ve ikinci sulamadan sonra çapalama yapılmalı ve yabancı otlar temizlenmelidir. Bitkilerin kolları geliştikten sonra çapa işleri yapılmamalıdır.